

9. Просування гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок в Україні через ефективну співпрацю в цілях розвитку та фінансування / ООН-Жінки. URL: <https://eca.unwomen.org/sites/default/files/Field%20Office%20ECA/Attachments/Publications/2021/4/Advancing%20gender%20equality%20and%20womens%20empowerment%20in%20Ukraine%20UKR.pdf>

10. Стратегія гендерної рівності РЄ (на 2024–2029 рр.) / CM(2024)17. UR: <https://rm.coe.int/cm-2024-17-finale-ukr/1680af3517>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-419-1-18>

ESSENCE OF PUBLIC ADMINISTRATION OF REGIONAL ENVIRONMENTAL POLICY

ЗМІСТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНОЮ ЕКОЛОГІЧНОЮ ПОЛІТИКОЮ

Volko Ye. O.

Postgraduate Student at the Department of Public Management and Customs Administration, University of Customs and Finance Dnipro, Ukraine

Волько Є. О.

аспірант кафедри публічного управління та митного адміністрування Університету митної справи та фінансів м. Дніпро, Україна

Належність здійснення екологічної політики є гарантією забезпечення права особи на безпечне довкілля, що в тому числі вимагає пошуку напрямів реалізації контрольно-наглядової діяльності держави, що має включати моніторинг і оцінка стану природних ресурсів, розроблення і виконання екологічних стандартів та нормативів; регулювання видобутку та використання ресурсів; захист незайнятих територій та біорізноманітності. Розроблення і виконання екологічних стандартів та нормативів допомагають визначити допустимий рівень використання природних ресурсів і рівень забруднення. Вони повинні бути розроблені на основі наукових досліджень та враховувати потреби природи та здоров'я людей. При цьому держава повинна мати систему нагляду за видобутком та використанням природних ресурсів, щоб переконатися, що це відбувається в межах припустимих норм та з ефективним використанням ресурсів. Крім того до складових національної екологічної політики повинно відноситися збереження природних

ландшафтів та охорона біорізноманітності також важливі завдання контролю і регулювання природних ресурсів.

Одним із ключових моментів здійснення національної екологічної політики є забезпечення ефективного нормативного регулювання взаємодії людини і суспільства з природою, що має спрямовуватися на дотримання вимог збалансованого сталого розвитку задля збереження природних ресурсів для теперішніх та майбутніх поколінь [1].

Основним функціональним змістом національної екологічної політики, на думку В. А. Зуєва, має визнаватися здійснення контрольно-наглядового провадження за використання природних ресурсів та сприяння дотриманню засад розумності та прозорості взаємодії людини, суспільства та держави [2, с. 24].

Ю.О. Легеза обґрунтовує хибність таких підходів, адже домінування контрольно-наглядового провадження у сфері природокористування свідчить про виконання державою ролі стороннього «спостерігача» [3, с. 56; 4]. Вочевидь, така роль не може відіграватися сучасною державою; держава може і повинна використовувати інструменти публічного адміністрування задля підвищення ефективності формування національного природно-ресурсного потенціалу.

Питання здійснення регіональної екологічної політики в таких умовах набувають надзвичайного важливого соціально-економічного, політичного та глобального значення і мають нагальний характер для збереження природи для теперішніх та майбутніх поколінь [4].

Здійснення регіональної екологічної політики є базисом для формування стратегії розвитку системи національного виробництва товарів та послуг, впровадження політики споживання та енергозбереження, що базується на використанні природних ресурсів як основи Сталого розвитку держави.

Відповідно до змісту Конституції України природні ресурси розуміються як « національне багатство», що функціонує в межах штучно створеної правової конструкції – титулу власності українського народу, що по суті є певною юридичною фікцією і доволі спірним з точки зору затребуваності та практичної доцільності «спадком» радянських часів [5].

З врахуванням того, що важливою частиною здійснення регіональної екологічної політики є забезпечення раціонального підходу із використання природних ресурсів, варто дослідницьку увагу зосередити на встановленню змісту такого міжгалузевго науково-практичного інституту. Варто підкреслити, що тривалий час спостерігався підхід, що раціональність означає економічну прибутковість господарської діяльності у сфері природокористування.

Справді, питання раціонального використання природних ресурсів відіграє важливу роль у наукових дослідженнях та політиці, і розуміння цієї категорії може варіюватися в залежності від контексту і підходу. Спочатку, розуміння раціонального використання природних ресурсів дійсно базувалось на їх економічній складовій, оскільки головними цілями були ефективне використання ресурсів, збалансоване виращування та забезпечення економічного зростання.

Однак з часом уявлення про раціональне використання природних ресурсів стало більш комплексним і широким. Сучасний підхід до раціонального використання ресурсів враховує не лише аспекти економіки, але і екологічні, соціокультурні та етичні чинники. Основні аспекти цього сучасного підходу включають:

1) економічна складова. Вона все ще є важливою, але тепер вона розглядається в контексті сталого розвитку і збалансованого підходу до економічного зростання, яке не шкодить навколишньому середовищу та забезпечує соціальну справедливість;

2) екологічна складова: Раціональне використання ресурсів повинно враховувати довкілля та біорізноманіття. Це означає зменшення забруднення, збереження екосистем і збереження видів;

3) соціально-культурна складова як врахування потреб та інтересів спільнот, забезпечення доступності ресурсів для всіх громадян і збереження культурних цінностей;

4) етична складова. Розуміння етики природокористування полягає у розумінні ресурсів як спадщини, яку ми маємо передати майбутнім поколінням, і прагнення до справедливості та етичності у використанні ресурсів.

Цей більш комплексний підхід допомагає забезпечити більш сталий і збалансований розвиток, а також зберегти природні ресурси для майбутніх поколінь, враховуючи не лише економічні, але і екологічні, соціальні та етичні аспекти.

Література:

1. Стагнація урядової екологічної політики [Електронний ресурс]. *Зелена хвиля*. URL : <http://ecoclubua.com/2016/05/stahnantsiya-uryadovoj-ekolohichnoji-polituky/>

2. Зуєв В. А. Організаційно-правові аспекти природокористування та охорони навколишнього природного середовища : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ : НУВС, 2002. 215 с.

3. Легеза Ю.О. Адміністративно-правові засади публічного управління у сфері використання природних ресурсів. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07

адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2018. 516 с.

4. Легеза Ю. О. Публічне управління природо-ресурсним потенціалом держави : досвід України та зарубіжних країн. *Часопис Київ. ун-ту права*. 2016. № 3. С. 139–143.

5. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141